

Poziția ANOSR cu privire la creditele bancare pentru studenți

Context

1. Crearea Agenției de Credite și Burse de Studii, care lucrează la norme metodologice ce vor sta la baza aplicării sistemului de credite pentru studenți.
2. Actualele credite pentru studenți prezente în oferta unor bănci comerciale nu pot fi considerate mecanisme avantajoase studenților.
3. Creșterea costurilor pe care un student trebuie să le suporte pentru a absolvi studii superioare.
4. Dezvoltarea unui sistem de asistență pentru studenți astfel încât să asigure un acces mai mare în învățământul superior.
5. Desfășurarea unor dezbateri pe subiectul creditelor pentru studenți, cu reprezentanții studenților din întreaga țară.

Generalități

Una din primele probleme identificate în implementarea unui sistem de credite pentru studenți constă în imposibilitatea acestora de a-și achita datoria în timp util, chestiune legată în principiu de lipsa locurilor de muncă pentru studenți, în special a celor bine plătite.

ANOSR dorește să evidențieze și riscul de retragere treptată, pe termen lung a statului din susținerea educației, prin înlocuirea creșterilor subvențiilor cu împrumuturi. Astfel statul trece de la **a susține educația la a asista financiar educația**, afectând categoriilor de studenți defavorizate, care datorită mediului din care provin, nu vor avea curajul accesării unor astfel de credite.

Astfel, ANOSR consideră că sistemul de credite pentru studenți ar trebui să fie un **sistem de asistență** al educației ce vine în **îmbunătățirea** actualului sistem **de sprijin** al educației și nicidecum să îl înlocuiască.

Concret

ANOSR consideră că Agenția de Credite și Burse pentru Studii ar trebui să se ocupe de gestionarea unui fond de la bugetul de stat, destinat finanțării unui sistem de creditare cu dobânda egală cu valoarea inflației din anul plății unei tranșe.

Statul, ca principal finanțator al Sistemului Educațional, prin abordarea educației ca prioritate națională, trebuie să își asume acest rol nu numai prin finanțarea Universităților, ci și prin sprijinul financiar al celui care este educat, în vederea stimulării acestuia spre performanță și excelență.

Creditul oferit studenților, garantat strict de statul român ar trebui să fie complementar metodelor de finanțare deja existente ale învățământului și să acopere mai multe categorii de cheltuieli, așadar, considerăm că metodologia actuală a finanțării Învățământului Superior (existența unor locuri bugetate de stat, precum și a celor cu

taxă) ar căpăta un plus de valoare și relevanță prin oferirea posibilității acordării unor credite studenților aflați în nevoie. ACBS ar reprezenta o motivație reală spre performanță în condițiile în care bursele actuale adesea nu sunt suficiente pentru asigurarea unui nivel de trai decent a studentului. Mai mult, bursele ar trebui să ofere posibilitatea creării unui mediu adecvat pentru a face performanța și excelență (achiziție materiale tehnice și informaționale). Posibilitatea accesării unui fond de credit echitabil oferă studentului tocmai contextul necesar spre dezvoltare academică și profesională.

Creditul ar trebui să fie calculat în funcție de nevoile studenților, acoperind o serie de cheltuieli, astfel:

1. primă clasă de cheltuieli ar trebui să acopere integral taxa de studiu
2. a doua clasă de credite ar trebui să fie destinate acoperirii unor taxe complementare (precum cea de cazare, masă, alimentație sau materiale didactice)
3. a treia clasă trebuie să acopere cheltuieli necesare educației non-formale (educație vocațională și training-uri, cursuri de pregătire pre-admitere, cursuri de reconversie profesională)

Suma necesară fiecărei categorii de cheltuieli trebuie identificată prin realizarea unui studiu de piață.

Eligibili pentru accesarea acestui credit ar trebui să fie cetățenii statului român sau a altor state, sub vârsta de 35 de ani, care desfășoară studii de licență, masterat sau doctorat acreditate, cu specificația că aceștia pot beneficia de un singur credit pentru fiecare program de studii, acordând astfel șanse egale tuturor prin distribuirea fondurilor unui număr cât mai mare de doritori.

Valoarea creditului trebuie să fie calculată în funcție de nevoile reale ale studentului, acesta având posibilitatea de a redimensiona suma creditată pe parcursul creditării. Creditul se acorda per program de studiu, fiind virat în tranșe egale semestriale pe un card de debit ce poate acoperi doar anumite categorii de cheltuieli pentru a evita infraționalitatea.

Alocarea creditului trebuie realizată urmărind un mecanism de priorizare a solicitanților astfel:

1. Creditele acordate pentru educație formală
 - a. Cazurile defavorizate:
 - i. Financiar
 - ii. Pe caz de boală
 - b. Pe baza unei evaluări academice
 - i. Activitatea de publicare
 - ii. Participarea la evenimente academice/obținerea de premii la concursuri sau olimpiade (inter)naționale
 - iii. Situația academică
 - c. Studenților doctoranzi
 - d. Studenților străini
2. Creditele acordate pentru educație non-formală

- a. Nondegree education
- b. Lifelong learning education

Alt criteriu de care ar trebui ținut cont este vârsta solicitantului

Returnarea creditului începe după o perioadă de grație de 2 ani sub forma unui procent din salariu net, calculat individual, pe o perioadă de rambursare de cel mult 15 ani, excepție făcând cazurile în care beneficiarii creditului se află într-una din următoarele situații:

- a) continuă studiile de licență, pentru care au beneficiat de credit, cu studiile de masterat la cursuri de zi, sau continuă studiile de masterat cu cele de doctorat la zi;
- b) se afla în perioada de maternitate și / sau de îngrijire a copilului;
- c) se află în șomaj;
- d) se află în incapacitate temporară de muncă;
- e) obțin venituri mai mici decât salariul mediu pe economie.

Beneficiarul are posibilitatea de a își reduce suma datorată, cu titlul de grant, dacă se angajează în mediul rural din România sau dacă lucrează cu grupuri dezavantajate din România, reducerea calculându-se direct proporțional cu numărul de ani lucrați în condițiile specificate anterior (de exemplu: reducerea sumei datorate cu 20% pentru fiecare an). Ștergerea sumei rămase de rambursat are loc în caz de deces al beneficiarului sau în cazul în care intervin, ulterior acordării creditului, afecțiuni care duc la incapacitate permanentă de muncă.

ANOSR consideră că statul nu trebuie să oblige beneficiarul unui credit garantat de stat să desfășoare activități profesionale, iar dacă totuși acestea sunt impuse, statul trebuie să asigure angajarea beneficiarului.

Concluzii

ANOSR consideră oportună realizarea unei metodologii de acordare a creditelor bazată pe un mecanism de prioritizare socială și academică a beneficiarilor și a unui studiu menit să identifice valorile nevoilor reale ale studenților, ANOSR fiind pregătit să asigure sprijinul necesar.

În vederea găsirii unei metodologii adecvate de acordare a creditelor pentru studenți, aceasta ar trebui discutată și realizată împreună cu reprezentanți studenților la nivel național, ANOSR arătându-și dorința de a contribui în acest sens.

În final, ANOSR reiterează ideea ca statul roman ar trebui să realizeze un sistem de asistență a educației menit să îmbunătățească actualul sistem de sprijin și nicidecum să îl înlocuiască.